

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 33

van **KARL VANLOUWE**

datum: 12 oktober 2021

aan **JAN JAMBON**

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN, CULTUUR, DIGITALISERING EN FACILITAIR MANAGEMENT

Visienota Flanders and the North - Krachtlijnen

Op 19 maart 2021 nam de Vlaamse Regering haar visienota Flanders and the North aan, die erop gericht is de samenwerking tussen Vlaanderen en andere Noord-Europese landen verder te versterken. Het gaat dan met name om Nederland, Duitsland, Noorwegen, Denemarken, Zweden, Finland, Estland, Letland, Litouwen en Ierland. Vlaanderen wil structureel sterkere banden met deze landen ontwikkelen, die op vele vlakken als gidslanden kunnen fungeren voor Vlaanderen, een welvarende en innovatieve deelstaat met de resolute ambitie om tot de Europese top te (blijven) behoren.

De visienota van de Vlaamse Regering beschrijft de huidige stand van zaken op het vlak van relaties met al deze landen en somt daarnaast enkele initiatieven op om deze te versterken. Recentelijk werden enkele daarvan reeds gerealiseerd, namelijk de opening van een Vlaamse diplomatieke post in Kopenhagen en de aanwerving van een extra technologie-attaché voor Flanders Investment & Trade in de Noorse landen.

1. Kan de minister-president de doelstellingen, prioriteiten en krachtlijnen van de visienota Flanders and the North verder toelichten?
2. Welke actie werd al ondernomen om de doelstellingen van de visienota te realiseren?
3. De visienota noemt Nederland als topprioriteit voor het Vlaamse buitenlandse beleid. Hoe probeert de Vlaamse Regering de banden met Nederland maximaal te versterken?
4. Hoe probeert de Vlaamse Regering de banden met respectievelijk Duitsland, de Baltische staten en Ierland maximaal te versterken?
5. Plant de Vlaamse Regering nog andere initiatieven - naast de opening van een nieuwe diplomatieke post in Kopenhagen en de aanwerving van een extra technologie-attaché - om de banden met de Scandinavische landen maximaal te versterken?
6. Is het een bewuste keuze van de Vlaamse Regering om het Verenigd Koninkrijk (VK) niet op te nemen in de visienota Flanders and the North? Op welke manier probeert de Vlaamse Regering de banden met het VK maximaal te versterken?
7. Na de heropening van de diplomatieke post in Kopenhagen is de Vlaamse diplomatieke aanwezigheid nogmaals versterkt. Toch blijft een internationale profilering van Vlaanderen en zijn diplomatie niet evident in een Belgische context. Hoe evalueert de minister-president de samenwerking tussen de Vlaamse diplomatieke posten en hun federale evenknieën? Wordt het principe in foro interno, in foro externo voldoende gerespecteerd. Hoe kan de Vlaamse Regering bijdragen aan Europese en internationale bewustwording van dit principe?

JAN JAMBON

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN,
CULTUUR, DIGITALISERING EN FACILITAIR MANAGEMENT

ANTWOORD

op vraag nr. 33 van 12 oktober 2021

van **KARL VANLOUWE**

1. De visienota is een publiek document en raadpleegbaar op:
<https://beslissingenvlaamse regering.vlaanderen.be/document-view/605492883391400008000301>
2. Er werden al heel wat acties ondernomen en gepland om de doelstellingen van deze visienota te realiseren, waaronder:
 - Op 28 april 2021 lichtte ik de Vlaamse Noordstrategie toe aan de ambassadeurs van de betrokken landen uit het Noorden.
 - Op 16 september 2021 bracht ik een werkbezoek aan Kopenhagen. Ik had er een overleg met de Minister van Buitenlandse Zaken van Denemarken, Jeppe Kofod, en opende in zijn aanwezigheid officieel de nieuwe Diplomatieke Vertegenwoordiging van Vlaanderen in Kopenhagen, die naast Denemarken ook Zweden, Noorwegen en Finland als ambtsgebied heeft. Op het programma stonden verder verschillende momenten van beleidsuitwisseling, onder meer rond duurzame stadsplanning en het Deense design ecosysteem, een dialoog met Deense publiek-private organisaties en bedrijfsleiders over energie-, groene- en gezondheidstechnologie en een cultureel bezoek.
 - Het Vlaamse exportagentschap Flanders Investment & Trade (FIT) werd versterkt met een extra technologie-attaché in de Noordse landen, met focus op klimaat- en gezondheidstechnologie.
 - Op 18 en 19 oktober ging ik op zending naar Zweden (Stockholm en Göteborg), waar een aantal politieke en economische contacten op het programma stonden.
 - Ook andere Vlaamse ministers brachten reeds een bezoek of maken plannen voor een bezoek aan de vier Noordse landen uit het nieuwe ambtsgebied en voor een verdere intensivering van de samenwerking. Zo nam minister Crevits deel aan het Koninklijk studiebezoek naar Denemarken aangaande activering van de arbeidsmarkt (oktober 2021) en ging minister Peeters op driedaags werkbezoek naar Kopenhagen en Odense, waarbij de fiets en duurzame mobiliteit centraal stonden. In november vindt ook een studiebezoek van minister Beke aan Denemarken plaats aangaande eerstelijns- en ouderenzorg.
 - Op regelmatige basis doen we navraag naar de posities van de Noordse landen in EU dossiers, zoals recent bv. met betrekking tot Brexit.
3. Ik wil verder investeren in de blijvende versterking van de grensoverschrijdende samenwerking (GROS) met de buurlanden. In dit kader zal verder worden gebouwd aan de uitvoering van de recente strategienota's. Van meet af aan was samenwerking met Nederland een centrale prioriteit in het buitenlands beleid van de Vlaamse Regering. Vlaanderen heeft een Diplomatieke Vertegenwoordiging in Den Haag sinds 1994. Een speciale band is er ook met het Vlaams Cultuurhuis de Brakke Grond in Amsterdam.

Aangelegenheden van gedeeld belang op het vlak van cultuur, onderwijs, infrastructuur, en vele andere domeinen werden geregeld in bilaterale verdragen of toevertrouwd aan daartoe gecreëerde supranationale organisaties. Het geheel wordt

overschouwd en gestuurd door een Vlaams-Nederlandse top tussen beide regeringen die opnieuw in 2022 zal plaatsvinden en waarvan ik de besluiten verder zal aansturen. Nederlandse bedrijven voerden in 2020 de lijst van buitenlandse investeerders in Vlaanderen aan en staken op die manier de VS voorbij.

In haar jongste strategienota-Nederland heeft de Vlaamse Regering zich als doel gesteld om van de Lage Landen "één logistieke, één economische en één culturele ruimte te maken". Ik zal de samenwerking om dit doel te bereiken verder ondersteunen.

4. Duitsland is Vlaanderens grootste buur en handelspartner, en de motor van de EU. De meest nabije is Noordrijn-Westfalen (NRW). Tussen de regeringen van Vlaanderen en NRW vonden gezamenlijke regeringszittingen plaats in 2015 en 2018. Een nieuwe bilaterale regeringstop is gepland voor november 2021.

In haar strategienota-Duitsland heeft de Vlaamse Regering zich als doel gesteld om "de economische interactie te verdiepen" (doel 1), rekent ze op Duitsland "om zijn visie op de toekomst van de Europese Unie gerealiseerd te kunnen zien" (doel 2), en wil ze van Duitsland leren "om Vlaanderen als open samenleving te versterken" (doel 3).

De strategienota toont ook de weg voor een ambitieuzere aanpak van de samenwerking met de noordelijke deelstaten van de Bondsrepubliek. Er is ook de nauwe samenwerking tussen de Vlaamse havens en de haven van Hamburg op vlak van onder meer de realisatie van internationale milieudoelstellingen.

Vlaanderen heeft sinds 2001 een Diplomatieke Vertegenwoordiging in Berlijn. Er is een kantoor van Toerisme Vlaanderen & Brussel in Keulen en kantoren van FIT met Vlaamse Economisch Vertegenwoordigers in Berlijn, Keulen en Stuttgart.

In Estland, Letland en Litouwen is Vlaanderen sinds 2007 vertegenwoordigd via zijn Diplomatieke Vertegenwoordiging in Warschau. In 2016 werd in aanwezigheid van de minister-president van de Vlaamse regering en de Litouwse minister van Buitenlandse Zaken een nieuw kantoor geopend van Flanders Investment & Trade in Vilnius.

Al in 1996 werd met elk van de Baltische staten een samenwerkingsverdrag ondertekend. Die verdragen behoren tot de best uitgevoerde samenwerkingsverdragen die de Vlaamse regering heeft gesloten. Bij aanvang was de samenwerking erg gericht op de transitie van de Baltische landen naar liberale democratie, vrije-markt-economie, en hun toetreding tot de EU. Die dimensie is intussen vanzelfsprekend verdwenen, en vervangen door de gebruikelijke bilaterale samenwerking tussen Europese lidstaten. Bezoeken en contacten op regeringsniveau blijven tot vandaag redelijk frequent. Zeer onlangs nog (19 november 2020) ondertekenden de bevoegde Litouwse en Vlaamse ministers een Memorandum of Understanding over samenwerking op het vlak van hernieuwbare energie.

In 2022 zal ik een zending naar de Baltische staten ondernemen.

Wat Ierland betreft: vandaag zijn de relaties met Ierland minder uitgewerkt. Tegelijkertijd beschouwt Vlaanderen Ierland als een belangrijke en strategische partner binnen de EU. Er is zeker nog potentieel om deze relatie verder te versterken. De Vlaamse Regering engageert zich om hiertoe initiatieven te ondernemen.

5. De leden van de Vlaamse Regering rollen de Noordstrategie verder uit door middel van internationale zendingen en ontvangsten van en uit de Noordelijke landen.

Daarnaast hanteert een effectieve Noordstrategie naast een bilateraal luik de EU-dimensie en multilaterale samenwerking als logisch sluitstuk.

Zoals reeds vermeld, heeft Vlaanderen de intentie om met de landen van het Noorden gezamenlijke posities na te streven om op cruciale dossiers de besluitvorming van de Europese Unie te beïnvloeden. De Vlaamse Diplomatieke Vertegenwoordiging bij de EU bouwt hiertoe nauwe contacten op met de Permanente Vertegenwoordigingen van bedoelde Noordelijke landen, om tijdig in de gaten te krijgen hoe de belangen en standpunten van de Noordelijke landen evolueren, en na te gaan of en bij welke *like minded* lidstaten van het noorden de Vlaamse posities het dichtst aanleunen.

Ook op het multilaterale veld zoekt Vlaanderen in een vroeg stadium of de belangen en standpunten van de Noordelijke landen aansluiten bij die van Vlaanderen, zodat we waar interessant gezamenlijke standpunten kunnen innemen.

6. Dat is inderdaad een zeer bewuste keuze van de Vlaamse Regering. Brexit is een *game-changer* die ons ertoe noopt onze samenwerking met het Verenigd Koninkrijk (VK) als niet-EU-lidstaat volledig te herdenken. De Vlaamse Regering kiest er dan ook voor om werk te maken van een afzonderlijke VK-strategie, waarin we dieper zullen ingaan op enerzijds het belang van samenwerking met het VK in zijn geheel, alsook het belang van bilaterale samenwerking met Engeland, Schotland, Wales en Noord-Ierland.

In elk geval heeft Vlaanderen ook nog steeds een Diplomatieke Vertegenwoordiging in Londen, van waaruit de nieuwe relatie met het VK mee vorm kan worden gegeven.

7. Er wordt gestreefd naar een zo optimaal mogelijke samenwerking. Vlaanderen doet waar mogelijk een beroep op de federale diplomatie, maar moet ook zijn eigen belangen in het buitenland durven te behartigen. De Diplomatieke Vertegenwoordigingen van Vlaanderen staan dan ook in voor alle contacten aangaande de bevoegdheden die Vlaanderen binnen België uitoefent ('in foro interno, in foro externo'-principe). Dat gaat van cultuur en onderwijs tot energie en waterbeleid. Het Voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie in 2024, waar ook ministers uit de Vlaamse Regering Raden